

LISA 2. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning eeldatavad tulemused õppekava läbimisel

1. Valdkond *Mina ja keskkond*

Valdkond *Mina ja keskkond* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- toetada last iseenda ja ümbritseva keskkonna tundma õppimisel ja mõistmisel;
- suunata last ümbritsevat keskkonda mängu ja igapäevatoimingute kaudu märkama, uurima ja kogema;
- suunata last küsimusi esitama, probleeme püstitama, teemakohaselt arutlema, vastuseid leidma ning märgatust ja kogetust järeldusi tegema;
- suunata last keskkonda hoidvalt ja turvaliselt käituma ning materjale ja vahendeid säästlikult kasutama;
- suunata last keskkonda, enda ja kaaslaste kultuuri ja traditsioone ning tervist väärtustama;
- suunata last märkama ja mõistma sotsiaalse keskkonna, loodus-, tehis ning digikeskkonna erinevusi.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-4 aastane laps:

MINA

- ütleb küsimise korral oma ees- ja perekonnanime, vanuse ja soo (poiss, tüdruk) ning nimetab täiskasvanu abiga oma lemmiktegevuse.

KEHAOSAD JA PRIVAATSUS

- osutab küsimise korral peale, kätele, jalgadele, silmadele, suule, ninale ja kõrvadele ning nimetab nende kehaosade peamist otstarvet (nt kõrvadega kuulatakse).

KODU, PERE, PERETRADITSIOONID

- räägib, kellega ta koos elab ja oskab kirjeldada pereliikmeid.

AMETID

- nimetab igapäevaelust tuttavamaid ameteid (nt õpetaja, arst).

EESTI SÜMBOLID JA KULTUURITRADITSIOONID

- teab, et elab Eestis, kus räägitakse eesti keelt, tunneb ära Eesti lipu, rahvuslinnu ja -lille ning nimetab küsimise korral pühadega seotud tegevusi.

ERINEVUSTE MÕISTMINE

- märkab, et teised lapsed võivad käituda või välja näha erinevalt.

TURVALISUS, ABI KUTSUMINE

- nimetab esemeid, mis võivad olla ohtlikud (nt nuga, käärid) ja räägib täiskasvanule, kui kardab või on saanud haiget.

TERVIS JA KESKKOND

- teab, et värske õhk, liikumine ja tervislik toit on kasulikud ja oskab neid oma enesetundega seostada.

HAMMASTE TERVIS

- teab, et hambaid peab pesema ja nimetab hammaste hooldamise vahendeid.

ISIKLIK HÜGIEEN

- teeb hügieenitoiminguid (nt käte pesu, nuuskamine) täiskasvanu suunamisel ja vajadusel abiga.

INIMESE MÕJU KESKKONNALE: LOODUSHOID, SÄÄSTEV ARENG

- hoiab täiskasvanu juhendamisel lihtsate tegevuste kaudu keskkonda (nt sorteerib prügi).

KODUKOHA ERIPÄRA JA LOODUS

- kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma kodukoha loodust ja tunneb jalutuskäigul ära tuttavaid kohti.

LOODUSE SÕLTUVUS AJATSÜKLIST

- nimetab täiskasvanu juhendamisel ööpäeva osasid (hommik, lõuna, õhtu, öö) ja kirjeldab nendega seotud tegevusi ning tutvub erinevate aastaaegadega.

LOODUSNÄHTUSED

- nimetab erinevaid ilmastiknähtusi (nt sajab vihma, tuul puhub) ja mõningaid aastaajale omaseid tunnuseid täiskasvanu suunamisel.

OHUD SEOS KESKKONNAGA

- arutleb täiskasvanu juhendamisel ohtlike olukordade üle looduskeskkonnas (nt ohud metsas, veekogudel).

LIIKLUS

- nimetab liiklusvahendeid ja tunneb ära tuttavaid liiklusmärke (nt valgusfoor, ülekäigurada) ning selgitab täiskasvanu abiga nende tähendust.

TERVISLIK TOITUMINE

- arutleb täiskasvanu abiga, miks juur- ja puuviljad on kasulikud.

TERVISE VÄÄRTUSTAMINE

- arutleb täiskasvanu abiga, miks on uni ja liikumine vajalik.

KIUSAMISVABA KÄITUMINE

- arutleb täiskasvanu juhendamisel, miks löömine, narrimine või halvasti ütlemine ei ole lubatud.

RAHA

- arutleb täiskasvanu juhendamisel, mis on raha ja milleks seda kasutatakse.

DIGITURVALISUS

- nimetab täiskasvanu juhendamisel kodus ja lasteaias kasutatavaid digiseadmeid (nt arvuti, telefon) ja teab mõningaid ohtusid nende kasutamisel.

DIGIVAHENDITE KASUTAMINE

- kasutab koos täiskasvanuga lihtsamaid robotikaseadmeid ning oskab neid hoida.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-5 aastane laps:

MINA

- kirjeldab enda välimust ja ennast lihtsamate omaduste kaudu (nt kiire, rõõmus, meeldib joonistada).

KEHAOSAD JA PRIVAATSUS

- tunneb oma kehaosi, teab nende lihtsamaid ülesandeid ning mõistab, et mõned kehaosad on privaatsed ja kuuluvad ainult talle.

KODU, PERE, PERETRADITSIOONID

- kirjeldab, mida talle meeldib oma perega teha, toob näiteid kodust (nt kortermaja, eramaja) ja kommetest.

AMETID

- nimetab mõningaid ameteid ja oskab kirjeldada, mida nad teevad.

EESTI SÜMBOLID JA KULTUURITRADITSIOONID

- minetab Eesti riigi sümboleid (lipp, hümn, vapp, lind, lill, kivi) ja nimetab mõnda rahvuspüha/-tava (nt mardipäev, laulu- või tantsupidu).

ERINEVUSTE MÕISTMINE

- toob võrdluses välja inimeste erinevusi (keel, toit, riietus) ja vajadusi.

TURVALISUS, ABI KUTSUMINE

- nimetab ohtlikke esemeid ja tegevusi (nt terariistad, mängimine ohtlikes kohtades) ja teab, et abi saamiseks tuleb pöörduda usaldusväärse täiskasvanu poole (nt politseinik, õpetaja), nimetab hädaabi numbrit 112.

TERVIS JA KESKKOND

- nimetab tervist toetavaid tegevusi keskkonnas (nt värskes õhus viibimine, puhtas vees ujumine).

HAMMASTE TERVIS

- nimetab hammaste jaoks kasulikke ja kahjulikke toiduaineid ning oskab selgitada, miks ja kuidas tuleb hambaid pesta.

ISIKLIK HÜGIEEN

- teab vajalikke hügieenitoiminguid ning teeb neid iseseisvalt täiskasvanu meeldetuletusel.

INIMESE MÕJU KESKKONNALE: LOODUSHOID, SÄÄSTEV ARENG

- teab, miks on vaja loodust hoida ja osaleb keskkonnasäästlikes tegevustes.

KODUKOHA ERIPÄRA JA LOODUS

- nimetab konkreetseid looduselemente oma kodukohas (nt meie kodu lähedal on järved, seal on suured puud).

LOODUSE SÕLTUVUS AJATSÜKLIST

- eristab ja nimetab ööpäeva osasid ja aastaaegu, seostab neid mõne tüüpilise loodusnähtuse ja tegevusega (nt sügisel lehed langevad ja me riisume lehti).

LOODUSNÄHTUSED

- kirjeldab täiskasvanu toel aastaaegu seoses ilmastiku- ja loodusnähtustega.

OHUD SEOS KESKKONNAGA

- nimetab tegevusi, mis võivad olla ohtlikud nii loodus- kui tehiskeskkonnas (nt ujumine täiskasvanu järelevalveta, rattasõit kiivrita).

LIIKLUS

- arutleb ohtude ja ohtlike olukordade üle tänaval ning teab mõningaid liiklusreegleid (nt sõiduteed ületades tuleb peatuda, vaadata ja veenduda).

TERVISLIK TOITUMINE

- nimetab, mis on tervisele kasulikud ja kahjulikud söögid ja joogid (sh vee tähtsus).

TERVISE VÄÄRTUSTAMINE

- nimetab tervist hoidvaid tegevusi (tervislik toitumine, kehaline aktiivsus, uni, puhkus).

KIUSAMISVABA KÄITUMINE

- mõistab täiskasvanu toel, et teiste inimeste suhtes tuleb olla salliv ja tunneb ära kiusamiskäitumise.

RAHA

- teab, et täiskasvanud käivad tööl raha teenimiseks ja arutleb, et raha eest saab osta vajalikke asju (nt toit ja riided) ning õpib mängudes raha kasutamist.

DIGITURVALISUS

- arutleb täiskasvanu suunamisel digikäitumise reeglite üle (nt piiratud aeg ekraani vaatamiseks, võõrastele ei ütle oma nime).

DIGIVAHENDITE KASUTAMINE

- kasutab täiskasvanu juhendamisel digivahendeid, täidab lihtsaid ülesandeid (nt foto tegemine, äpi avamine) ja suudab programmeerida lihtsamaid robotikaseadmeid.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-6 aastane laps:

MINA

- kirjeldab oma iseloomu ja huve detailsemalt, oskab võrrelda end sõpradega.

KEHAOSAD JA PRIVAATSUS

- kirjeldab kehaosi (sh erinevaid organeid) ja nende ülesandeid, kirjeldab poiste ja tüdrukute erinevusi, teab, millised kehaosad on privaatsed, ning oskab seista oma isiklike piiride eest.

KODU, PERE, PERETRADITSIOONID

- kirjeldab oma pere kombeid, erinevaid ruume kodus ja nende otstarvet.

AMETID

- nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid ja räägib, kelleks tahab suurena saada.

EESTI SÜMBOLID JA KULTUURITRADITSIOONID

- teab Eesti Vabariigi presidendi nime ja nimetab mõningaid tuntud Eesti kultuuritegelasi ning kirjeldab tuntumaid rahvakombeid.

ERINEVUSTE MÕISTMINE

- oskab selgitada inimeste erinevusi (nt kuidas inimesed erinevad keele, toidu või riietuse poolest ja märgata vajadusi ning kultuuritraditsioone.

TURVALISUS, ABI KUTSUMINE

- teab, kuidas turvaliselt käituda (nt ohtude ennetamine ja märkamine) ja kirjeldab, millal tuleb helistada hädaabinumbril ning millist infot helistades edastada.

TERVIS JA KESKKOND

- teab, milline keskkond, tegevus või käitumine aitab tervist hoida ja milline kahjustab.

HAMMASTE TERVIS

- nimetab hammaste jaoks vajalikke tegevusi (hammaste pesemine, tervislik toitumine, hambaarsti juures käimine).

ISIKLIK HÜGIEEN

- selgitab hügieenitoimingute vajalikkust ja järgib igapäevaseid hügieeniharjumusi iseseisvalt.

INIMESE MÕJU KESKKONNALE: LOODUSHOID, SÄÄSTEV ARENG

- selgitab, millised tema teod võivad mõjutada keskkonda ja miks on oluline loodust hoida ning mis juhtub, kui seda mitte teha.

KODUKOHA ERIPÄRA JA LOODUS

- tunneb ja nimetab kodukoha loodusobjekte (nt Ööbikuorg, Suur Munamägi,...), loomi, taimi ja mõisteid (nt linn, küla, mets, park, meri).

LOODUSE SÕLTUVUS AJATSÜKLIST

- kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, aastaring.

LOODUSNÄHTUSED

- kirjeldab erinevaid ilmastikunähtusi ning oskab neid seostada aastaegadea.

OHUD SEOS KESKKONNAGA

- oskab nimetada, mida tuleb teha ohutuse tagamiseks erinevates keskkondades.

LIIKLUS

- selgitab käitumisreegleid tänaval ja teab, et liikluses tuleb olla tähelepanelik ja ettevaatlik ning käitub ohutult erinevates liiklusolukordades.

TERVISLIK TOITUMINE

- teab ja oskab selgitada, milliseid toiduaineid on vaja iga päev süüa rohkem ja milliseid vähem, et olla terve.

TERVISE VÄÄRTUSTAMINE

- teab ja selgitab, miks uni, puhkus ja liikumine mõjutavad tervist.

KIUSAMISVABA KÄITUMINE

- teab, et vägivald ja kiusamine on vale, ning oskab ennetada, märgata ja vajadusel abistada.

RAHA

- selgitab raha kasutamise otstarvet – et see on mõeldud asjade ostmiseks, teenuste eest tasumiseks ja mõistab raha väärtust (nt seda peab koguma või säästma).

DIGITURVALISUS

- teab, kuidas digitehnoloogiat eesmärgipäraselt kasutada (nt õppimiseks, joonistamiseks), nimetab mõningaid ohte digikeskkonnas (nt isikliku info jagamine, tundmatute linkide avamine).

DIGIVAHENDITE KASUTAMINE

- oskab digivahendeid, sh robotikaseadmeid, kasutada konkreetse eesmärgiga, iseseisvalt, paaris või väikerühmas järgides kokkulepitud reegleid.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7 aastane laps:

MINA

- oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid.

KEHAOSAD JA PRIVAATSUS

- oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest.

KODU, PERE, PERETRADITSIOONID

- oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone.

AMETID

- oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid.

EESTI SÜMBOLID JA KULTUURITRADITSIOONID

- oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi.

ERINEVUSTE MÕISTMINE

- saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid.

TURVALISUS, ABI KUTSUMINE

- oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda.

TERVIS JA KESKKOND

- oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida.

HAMMASTE TERVIS

- oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist.

ISIKLIK HÜGIEEN

- oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid.

INIMESE MÕJU KESKKONNALE: LOODUSHOID, SÄÄSTEV ARENG

- märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt.

KODUKOHA ERIPÄRA JA LOODUS

- tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust.

LOODUSE SÕLTUVUS AJATSÜKLIST

- oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites.

LOODUSNÄHTUSED

- oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest.

OHUD SEOS KESKKONNAGA

- oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega.

LIIKLUS

- oskab liikluses ohutult käituda.

TERVISLIK TOITUMINE

- oskab kirjeldada, mida tähendab tervislik ja mitmekesine toitumine.

TERVISE VÄÄRTUSTAMINE

- oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel.

KIUSAMISVABA KÄITUMINE

- oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine.

RAHA

- oskab selgitada raha otstarvet.

DIGITURVALISUS

- teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas.

DIGIVAHENDITE KASUTAMINE

- oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhib lihtsamaid robotikaseadmeid.

2. Valdkond Keel ja kõne

Valdkond Keel ja kõne õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- luua lapsele võimalused keelt kuulata ja aktiivselt kasutada õppe- ja kasvatustegevustes ja igapäevatoimingutes, arvestades lapse keeleoskuse taset ja vanust;
- luua lapsele võimalusi eesti keele, oma emakeele ja teiste keelte ning kultuuridega tutvumiseks;
- pöörata tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele kasutades miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi, liikumist ja näitlikke vahendeid;
- suunata last õpitut kordama erinevates kontekstides, olukordades ja suhtlussituatsioonides, sealhulgas väljaspool lastehoidu ja lasteaeda;
- õpetada last suhtlemisel keele- ja kõnevahendeid kasutama;
- suunata last ettelugemise, raamatu illustatsioonide vaatamise, jutustamise, dramatiseerimise, joonistamise, oma raamatute koostamise kaudu kirjandust mõistma ja hindama;
- toetada lapse lugemishuvi ja lugemis- ning kirjutamisvalmiduse kujunemist žanriliselt mitmekesiste ja pildirikaste raamatute ettelugemise ning õppe- ja mänguvahendite, sealhulgas meediumide ja digivahendite kasutamise kaudu;
- toetada lapse huvi ja väärtushinnangute kujunemist suulise ja kirjaliku kultuuripärandi kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-4 aastane laps:

KIRJALIK KÕNE

- tunneb täiskasvanu rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas, nimetab üksikuid tähti ja tunneb kirjpildis ära oma nime;
- matkib lugemist ja kirjutamist erinevatel viisidel ja vahenditega.

HÄÄLDAMINE

- hääldab õigesti enamikku emakeele häälikuid (v.a r-häälik) ja lihtsamatest häälikutest koosnevaid konsonantühendeid (-nt, -lt, -mp jne).

SÕNAVARA

- kasutab igapäevases suhtluses tuttavaid sõnu, sh liitsõnu ja moodustab kahe- kuni kolmesõnalisi lauseid.

SUHTLEMINE

- algatab ise aktiivselt suhtlust ning suhtleb meelsasti eakaaslastega koostegevuses;

- jutustab täiskasvanu abiga pildiseeria järgi, öeldes iga pildi kohta ühe lausungi;
- reageerib täiskasvanu lihtsamatele juhistele;
- püüab oma mõtteid ja soove väljendada täiskasvanu suunavate küsimuste abil;
- kasutab kõnes eri tüüpi lihtlauseid (sh koondlauseid);
- loeb täiskasvanu abiga lihtsamaid liisusalme.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-5 aastane laps:

KIRJALIK KÕNE

- tunneb kuulates iseseisvalt ära hääliku häälikute reas ja sõnades (v.a häälikuühendites), häälib täiskasvanu abiga lihtsamaid sõnu ning tunneb ära ja nimetab tuttavaid tähti;
- kirjutab üksikuid talle tuttavaid tähti ja oma nime.

HÄÄLDAMINE

- hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja 3-4 silbilisi tuttava tähendusega sõnu.

SÕNAVARA

- laiendab oma sõnavara (vastandsõnad, omadussõnad jne) ja kasutab seda lihtsates lausetes igapäevases suhtluses.

SUHTLEMINE

- algatab ja jätkab täiskasvanuga dialoogi ka väljaspool situatsiooni, vahetab vesteldes muljeid oma kogemuste põhjal ning esitab küsimusi (nt Miks ta nii tegi? Kuidas teha?);
- jutustab täiskasvanu vähese abiga nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest 3-5 lausungiga (nt mida ta tegi kodus pühapäeval);
- saab täiskasvanu abiga aru kuuldust ning oskab sellele sobivalt reageerida;
- suudab oma mõtteid väljendada lihtsate lausetega tuttavates olukordades;
- kasutab kõnes lihtsamaid põimlauseid;
- loeb peast liisusalme/luuletusi.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-6 aastane laps:

KIRJALIK KÕNE

- määrab hääliku asukoha (alguses, keskel, lõpus) häälikuühendita sõnas, teab enamikku tähti ning loeb üksikuid sõnu kindlas situatsioonis (nt poe- ja tänavanimed, sildid);
- oskab kirjutada enamikke joonistähti ja täiskasvanu juhendamisel üksikuid tuttavaid sõnu.

HÄÄLDAMINE

- kordab järele ja hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tuttava tähendusega sõnu.

SÕNAVARA

- kasutab keerukamaid lauseid, moodustab vajaduse korral sõnu uudsete objektide, nähtuste või tegevuste tähistamiseks (nt nuga õuna koorimiseks – õunanuga).

SUHTLEMINE

- püsib enda või teiste algatatud teemas, vajaduse korral kohaneb teemamuutusega;
- jutustab pildi või kogemuse põhjal seotud lausungitega, kasutades sidesõnu;
- saab aru kuuldu peamisest sisust, oskab sellele reageerida ja sobivalt vastata;
- räägib oma kogemustest ja tähelepanekutest, väljendades oma mõtteid arusaadavalt;
- kasutab kõnes põimlauseid ja lihtsamaid liitlauseid;
- teab peast mõnda eesti keelset laulu või luuletust.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7 aastane laps:

KIRJALIK KÕNE

- tunneb tähti, suudab lugeda 1-2-silbilisi sõnu;
- oskab kirjutada 1-2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega.

HÄÄLDAMINE

- oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid.

SÕNAVARA

- valdab suhtlemiseks piisavalt sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada.

SUHTLEMINE

- tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- oskab jutustada pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse põhjal, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma tundeid;
- saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- teab peast eesti keelseid luuletusi ja laule.

3. Valdkond *Matemaatika*

Valdkond *Matemaatika* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- suunata last matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama, esemeid järjestama, rühmitama ja loendama ning nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama;
- suunata last ajas ja ümbritsevas keskkonnas orienteeruma ning vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks kasutama;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut;
- toetada lapse üldistamisoskuse kujunemist ja erinevate mõistete omandamist läbi objektide sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-4 aastane laps:

HULGA MÕISTE JA VÕRDLEMINE

- otsustab, kas ese kuulub või ei kuulu moodustatud hulka;
- moodustab sarnaste tunnuste alusel paarid ja võrdleb neid.

LOENDAMINE, NUMBRITE TUNDMINE JA ARVUTAMINE

- loendab 5 piires ja tunneb arvude rida 5ni;
- mängib koos täiskasvanuga mängu, mis toetavad liitmisest ja lahutamisest aru saamist läbi praktilise kogemuse (nt klotsidest torni ehitamine, poemäng);
- kuulab täiskasvanu matemaatilist jutukest, mis on illustreeritud näitlike vahenditega ja püüab sellest aru saada.

SUURUSED JA MÕÕTMINE, ÜHIKUD

- võrdleb kahte eset suuruse (suurem-väiksem), pikkuse (pikem-lühem), laiuse (laiem-kitsam) järgi ning kasutab lihtsamaid mõisteid;
- tunneb igapäevaelus ära münte ja rahatähti ning kasutab neid mängudes;
- tunneb mängus mõõtmise teel ära erineva pikkusega esemeid (nt pikk või lühike).

GEOMEETRIILISED KUJUNDID JA MUSTRID

- eristab ringi, kolmnurka ja nelinurka ning leiab kujunditega sarnaseid esemeid lähiümbrusest;
- jätkab õpetaja antud mustrit (nt punane-sinine-punane nupp).

ORIENTEERUMINE AJAS

- kasutab täiskasvanu toel mõisteid: täna, homme, eile;
- kordab täiskasvanu järgi nädalapäevade nimetusi ja leiab aastaegadele iseloomulikke tunnuseid (nt piltidel, vestluses vm);
- kirjeldab aastaaga, millal on tema sünnipäev (nt siis, kui lumi on maas; siis kui puude lehed lähevad kollaseks);
- märkab täiskasvanu toel kella liikumist, seostab teatud tegevusi kindla kellaajaga.

ORIENTEERUMINE RUUMIS, ÕUEALAL JA PABERIL

- kasutab täiskasvanu toel lihtsaid ruumilisi mõisteid: peal all, ees, taga igapäevastes mängudes ja tegevustes.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-5 aastane laps:

HULGA MÕISTE JA VÕRDLEMINE

- rühmitab esemeid kahe erineva tunnuse järgi (nt värv ja kuju);
- võrdleb esemete hulki ning otsustab, mida on rohkem, vähem või võrdselt.

LOENDAMINE, NUMBRITE TUNDMINE JA ARVUTAMINE

- tutvub arvude ja numbrimärkidega 10ni ja kirjutab neid näidise järgi;
- saab aru, et pärast juurde lisamist on esemeid rohkem ja pärast äravõtmist vähem;
- koostab koos täiskasvanuga lihtsa matemaatilise jutu kahest hulgast.

SUURUSED JA MÕÕTMINE, ÜHIKUD

- võrdleb ja järjestab 3 eset suuruse, pikkuse, laiuse ja kõrguse järgi ning kasutab vastavaid mõisteid;
- teab, et rahaga saab asju osta ja mõisteid „sent“ ja „euro“ ning kasutab võrdlemisel mõisteid „kergem“ ja „raskem“;
- mõõdab täiskasvanu toel esemete pikkust nööri või muu vahendiga.

GEOMEETRILISED KUJUNDID JA MUSTRID

- nimetab ja leiab tasapinnalisi kujundeid (ring, kolmnurk, nelinurk), kirjeldab erinevate nelinurkade (ruudu ja ristküliku) sarnasusi ja erinevusi;
- loob ja jätkab mustreid erinevate vahenditega (nt looduskikud materjalid või värvilised esemed).

ORIENTEERUMINE AJAS

- kasutab tuttavates olukordades mõisteid: eile, täna, homme, praegu, enne;
- nimetab täiskasvanu toel ja kirjeldab erinevaid aastaagu, nädalapäevi õiges järjestuses ning tutvub kuude nimetustega;

- teab, millisel aastaajal on tema sünnipäev ja täiskasvanu toel nimetab oma sünnikuud;
- mõistab täiskasvanu toel, et kella suur seier (üleval) näitab täistundi ja tuvastab täistunni kellaaja analoogkellal.

ORIENTEERUMINE RUUMIS, ÕUEALAL JA PABERIL

- määrab enda asukoha teiste laste ja asjade suhtes (nt seisan sõbra taga, olen laua ees), ning täiskasvanu toel vasakut ja paremat poolt.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-6 aastane laps:

HULGA MÕISTE JA VÕRDLEMINE

- rühmitab ja nimetab hulga erinevaid ja ühiseid tunnuseid;
- võrdleb hulki kasutades mõisteid ja tutvub märkidega rohkem kui ($>$), vähem kui ($<$) ja võrdselt ($=$).

LOENDAMINE, NUMBRITE TUNDMINE JA ARVUTAMINE

- loendab 12 piires, teab arvude rida 12ni, tunneb ja kirjutab numbrimärke ning nimetab antud arvule eelnevat/järgnevat arvu;
- paneb kokku kahe hulga esemed ja liidab ning võtab ühest hulgast ära ja lahutab;
- koostab lühikese matemaatilise jutukese kahe hulga kohta (nt „Mul oli 3 õuna, andsin 1 ära“).

SUURUSED JA MÕÕTMINE, ÜHIKUD

- järjestab kuni 5 eset suurustunnuse järgi, leiab vaadeldavast objektist silma järgi suurema-väiksema-sama suure ning kontrollib objekte kõrvutades;
- seob rahasumma kogustega, oskab lihtsamat summat kokku arvutada (nt poemäng) ning tutvub mõõtühikutega (meeter, liiter, kilogramm) ja nende kasutamisevõimalustega;
- mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (nt pulk, samm) ja võrdleb tulemusi.

GEOMEETRILISED KUJUNDID JA MUSTRID

- tutvub ruumiliste kujunditega kera ja kuup ning märkab sarnasusi ja erinevusi tasapinnaliste kujunditega (ring, nelinurk);
- loob ja jätkab mustreid, rütme ning märkab neid ümbritsevad keskkonnas (nt põrandaplaadid on kollane-roheline-kollane-roheline, jalajäljed lumel).

ORIENTEERUMINE AJAS

- teab, kasutab ja eristab mõisteid: eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem;

- teab aastaegade ja nädalapäevade järjestust ning seostab kuid aastaegadeaga;
- nimetab oma sünnipäeva ja kuud, kasutades vajadusel abivahendeid (nt sünnipäevapuu, kalender);
- tuvastab kellal täistundi (analoog- ja digitaalkellal) ja nimetab seda õigesti.

ORIENTEERUMINE RUUMIS, ÕUEALAL JA PABERIL

- määrab eseme (nt robotikavahendi) asukohta teise eseme suhtes ruumis, õuealal (nt GPS-kunst) ja paberil kasutades mõisteid all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7 aastane laps:

HULGA MÕISTE JA VÕRDLEMINE

- oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust;
- oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt.

LOENDAMINE, NUMBRITE TUNDMINE JA ARVUTAMINE

- oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1-12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke +, -, =;
- oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi.

SUURUSED JA MÕÕTMINE, ÜHIKUD

- oskab järjestada kuni viiete esete suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
- oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nööre vms).

GEOMEETRIILISED KUJUNDID JA MUSTRID

- tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada;
- märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

ORIENTEERUMINE AJAS

- oskab kasutada õigesti mõisteid eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem;
- oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaaegu õiges järjestuses;
- oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva;
- oskab määrata kellaaega täistundides.

ORIENTEERUMINE RUUMIS, ÕUEALAL JA PABERIL

- orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes- all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal.

4. Valdkond *Kunst*

Valdkond *Kunst* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- luua lapsele võimalused kogeda elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada end visuaalselt;
- toetada lapse loovat eneseväljendust, katsetamist ja lahenduste leidmist;
- luua lapsele võimalused erinevate materjalidega tutvumiseks, nende tunnetamiseks ning omaduste tundma õppimiseks ja kasutamiseks, kombineerides olemasolevaid oskusi uutega;
- luua lapsele võimalused esteetilise kunsti, visuaalse kultuuri ja kultuuripärandi kogemiseks;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud kunstiga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-4 aastane laps:

- leiab täiskasvanu juhendamisel lähimast ümbrusest üksikuid detaile ja objekte ning kujutab neid lihtsustatult;
- kasutab lihtsaid kunstivahendeid (nt värvipliats, pintsel, savi);
- kasutab etteantud vahendeid täiskasvanu suunamisel;
- kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma kunstitööd lühidalt ja nimetab kujutatud objekte;
- kaunistab eseme täiskasvanu valitud vahendite (nt šabloon, tempel vm) ja juhendamise abil;
- teeb täiskasvanu juhendamisel kaaslastega ühistööd;
- räägib täiskasvanu suunamisel kunstitööst;
- kaunistab täiskasvanu abiga rühmaruumi;
- tunneb ära tuttavad digiseadmed, kasutab neid koos täiskasvanuga.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-5 aastane laps:

- leiab täiskasvanu juhendamisel lähimast ümbrusest detaile ja objekte ning püüab neid omavahel seostada ja kujutada;
- katsetab täiskasvanu juhendamisel erinevaid kunstimaterjale ja väljendab ennast kunstitöö kaudu;
- teab, kuidas erinevaid vahendeid ohutult ja sihipäraselt kasutada;

- jutustab täiskasvanu suunamisel oma kunstitööst ja õpib väljendama oma arvamust kaaslaste kunstitööde kohta;
- kavandab ja kaunistab eseme täiskasvanu suunamisel;
- jagab töövahendeid kaaslastega ja osaleb ühises kunstitöös;
- vaatleb kunstitöid ja jutustab teosest täiskasvanu suunamisel;
- valib täiskasvanu suunamisel kaunistuse tegemiseks vahendid ja paigutab need rühmaruumi;
- pildistab või filmib täiskasvanu juhendamisel.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-6 aastane laps:

- leiab lähimast ümbrusest detaile ja objekte ning kujutab neid vabalt ja isikupäraselt;
- oskab täiskasvanu juhendamisel mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutluspilte.
- valib sobivad vahendid ning kasutab neid ohutult ja sihipäraselt;
- kirjeldab oma töö protsessi, selgitab valikuid ning avaldab teiste tööde suhtes heatahtlikult arvamust;
- kavandab, valib vahendid ja kaunistab eseme iseseisvalt;
- teeb iseseisvalt tööd rühmas, järgides kaaslastega ühises kunstitöös kokkuleppeid;
- arutleb nii enda kui ka teiste kunstitööde üle, suhtudes kaaslaste töödesse heasoovlikult;
- oskab iseseisvalt kavandada ja valida kunstivahendid õpi- ja kasvukeskkonna kujundamiseks;
- oskab kasutada digiseadmeid iseseisvalt, tehes pilti, videot või salvestades heli.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7 aastane laps:

- oskab leida ümbritsevat vaadeldes detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;
- oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutluspilte;
- kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt;
- oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle;
- koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks;
- oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd;
- vaatleb kunstiteoseid ja oskab vestelda;

- kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;
- loob digitaalset sisu (nt foto, heli, video).

5. Valdkond *Muusika*

Valdkond *Muusika* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- luua lapsele võimalused tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest;
- julgustada last kasutama oma kujutlusvõimet musitseerimisel, muusikast vestlemisel ning muusikalisel liikumisel, toetada last oma mõtete ja tunnete väljendamisel läbi muusikalise tegevuse;
- luua lapsele võimalused erinevate muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika kogemiseks;
- tutvustada lapsele Eesti muusikalist pärandit.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-4 aastane laps:

LAULMINE JA MUUSIKA KUULAMINE

- huvitub laululistest tegevustest (plaksutab, teeb kaasa kokkulepitud liigutusi), laulab täiskasvanuga kaasa üksikuid fraase ja laululõike;
- tunneb rõõmu kuulatavast laulust või muusikapalast ja reageerib muusikale emotsionaalselt (nt plaksutab, kõigutab keha);
- tunneb ära ja imiteerib looma- ja linnuhääli.

PILLIMÄNG

- mängib kehapilli (plaksud, patsud) ja lihtsamatel pillidel (nt marakas, rütmimuna, kelluke) täiskasvanuga kaasa, eristades kiiret ja aeglast rütmi.

MUUSIKALISRÜTMILINE LIIKUMINE

- liigub koos täiskasvanuga, reageerides muusika eristuvatele vormiosadele (jooks, kõnd, seisak);
- sooritab lihtsaid tantsuliigutusi (keerutus kohapeal, poolkük, kand- ja varvasastak, rõhksamm, liigutused ülakeha ja kätega) täiskasvanu ettenäitamisel;
- juhindub oma liikumise valikul muusika iseloomust ja täiskasvanu ettenäitamisest.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-5 aastane laps:

LAULMINE JA MUUSIKA KUULAMINE

- laulab peast lihtsamaid õpitud laule rühmaga samas tempos;
- väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud eristuvaid meeleolusid liigutuste ja liikumisega, tunneb kuulamise järgi ära õpitud laulu;

- eristab kõla järgi õpitud pille (nt kõlapulgad, tamburiin, marakas).

PILLIMÄNG

- mängib rütmipille (nt kõlapulgad, tamburiin, kuljused) muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks.

MUUSIKALISRÜTMILINE LIIKUMINE

- juhindub muusika meeleolust ja rütmist ning püüab liikumisel nendega arvestada;
- tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (liikumised ringis, kolonnis, paarilisega keerutamine), osaleb laulumängudes;
- väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-6 aastane laps:

LAULMINE JA MUUSIKA KUULAMINE

- laulab teistega koos samas tempos õpitud eakohaseid laule, kasutades loomulikku häält;
- teab muusikalisi põhimõisteid: aeglane-kiire, kõrge-madal, vali-vaikne, rõõmus-kurb ja oskab nende kaudu kuulatud muusikat iseloomustada;
- eristab muusikat kuulates enamlevinud pille (nt klaver, flööt, viiul).

PILLIMÄNG

- mängib õpitud pillidel rütmisaateid lasteriimidele ja -lauludele õige hoiu ja mänguvõtetega, ansamblimängus osaledes alustab ja lõpetab koos teistega, mängib nendega ühes tempos.

MUUSIKALISRÜTMILINE LIIKUMINE

- arvestab liikumisel muusika meetrumiga, muudab liikumist muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumise põhjal (tempo, dünaamika, register);
- esitab õpitud tantse, kasutades eakohaseid tantsuelemente (nt hüpiksamm, liikumised paarilisega);
- imiteerib ja katsetab loovaid liikumisi, kasutades erinevaid vahendeid ja arvestades muusika meeleoluga.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7 aastane laps:

LAULMINE JA MUUSIKA KUULAMINE

- oskab laulda eakohaseid laule eakaaslastega ja üksi;
- suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- eristab õpitud pille tämbri ja kõla järgi.

PILLIMÄNG

- oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega.

MUUSIKALISRÜTMILINE LIIKUMINE

- oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule;
- oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;
- oskab väljendada ennast loovalt muusikalisrütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

6. Valdkond *Liikumine*

Valdkond *Liikumine* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- luua lapsele tingimused ja võimaldada aktiivset tegutsemist üksi ja rühmas, et laps tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes;
- rikastada lapse tegevusvõimalusi erinevate arendavate liikumistegevustega;
- suunata lapse üld- ja peenmotoorika, põhiliikumiste ja kehaliste võimete arengut läbi erinevate liikumistegevuste, spordialade ja tantsu;
- suunata last igapäevastes käelistes tegevustes ja harjutustes sooritamisel kasutama mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses domineerivat kätt;
- tagada lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete arengut igapäevaste liikumist nõudvate tegevuste (näiteks matkade, vaba aja mängude, jalutuskäikude) ja juhendatud eakohaste liikumistegevuste kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-4 aastane laps:

- suudab keskenduda tuttavale ja huvipakkuvale kehalisele tegevusele täiskasvanu suunamisel;
- tunneb liikumisel ja mängimisel mõningaid ohutusreegleid, kuid vajab täiskasvanu suunamist ja positiivset eeskuju;
- sooritab põhiliikumisi õpitud harjutustes ja mängudes (põhiliikumisoskused alles arenevad ja kujunevad);
- teeb tasakaalu, painduvust ja kiirust arendavaid harjutusi ja tegevusi;
- suudab kõndida lühikest maad (nt 2-3m) kitsal rajal, seista ühel jalal mõned sekundid;
- sooritab harjutusi õpetaja sõnalise seletuse ja ettenäitamise järgi;
- teeb lihtsaid liigutusi muusika järgi;
- reageerib lihtsatele rütmidele ja liikumisjuhistele (nt muusika järgi liikuma jääda või liikuda aeglasemalt/kiiremini);
- kasutab erinevaid vahendeid (nt pallid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne) loovalt ja katsetades, mitte veel sihipäraselt;
- mängib täiskasvanu juhendamisel lihtsaid mängu, kus on liikumist ja vähem kindlaid reegleid;
- nimetab täiskasvanu suunamisel mõningaid igapäevaseid liikumisi (nt jooksmine, hüppamine, ronimine), eriti neid, mida ise sageli teeb.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-5 aastane laps:

- suudab keskenduda ja sooritada uudseid kehalisi tegevusi täiskasvanu suunamisel;
- tunneb ja osaliselt järgib liikumisel ja mängimisel reegleid, kuid vajab veel juhendamist ja tuge;
- sooritab põhiliikumisi sujuvalt aktiivses tegevuses ja mängudes;
- suudab sooritada tasakaalu, painduvust ja osavust arendavaid harjutusi ja tegevusi;
- suudab säilitada tasakaalu lühikest aega paigal olles ning liikuda piiratud pinnal ja liikumise ajal hoida kehaasendit (k.a kelgutamisel, suusatamisel, tõukerattaga sõitmisel vm);
- sooritab harjutusi õpetaja sõnalise seletuse järgi ja püüab ise lihtsaid liigutusi või harjutusi ette näidata;
- teeb lihtsaid rütmilisi liikumisi (nt plaks-plaks-hüpe);
- jäljendab liikumisega erinevaid rütme, lihtsa muusika või plaksutuse saatel (nt kõnnib ühtlases tempos, kui kuuleb plaksutust) ja muudab liikumisviisi rütmimuutusel;
- kasutab erinevaid vahendeid (nt pallid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne) juba sihipärasemalt (nt viskab palli soovitud suunas, suudab rõngast keerutada);
- mängib lihtsamaid liikumismänge, kus on 1-2 reeglit. Sportlikke elemente (nt viskamine, hüppamine, jooksmine) rakendab mängus sihipärasemalt;
- nimetab erinevaid igapäevaseid liikumisi (nt rattasõit, jooksmine, tantsimine) ja lihtsamaid spordialasid, mida on näinud või ise teinud (nt jalgpall, tantsimine vm).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-6 aastane laps:

- suudab lühiajaliselt pingutada ja keskenduda kehalisele tegevusele ning seda lõpule viia;
- liikumistegevuses ja mängimisel järgib ohutus- ja mängureegleid, suudab juba teha arukamaid valikuid mänguks ja liikumiseks;
- sooritab põhiliikumisi sihipäraselt aktiivses tegevuses ja mängudes;
- suudab täpsemalt juhtida liigutusi ja kombineerida erinevaid liikumiselemente, sooritada kestmataid tegevusi, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi.
- Suudab seista ühel jalal ja oskab sooritada lihtsaid tasakaaluasendeid; suudab kõndida kitsal rajal enesekindlalt ja sujuvalt. Suudab hoida tasakaalu vahendil liikudes (nt kelgul, suuskadel, tõuke- või jalgrattal);

- sooritab harjutusi õpetaja selgituste järgi ja julgeb ka kaaslastele liigutusi ning harjutusi ette näidata;
- tunneb ja järgib lihtsat rütmi (nt korduvad mustrid, tempovahetus), kasutab lihtsaid tantsusamme üksi ja rühmas tantsides;
- eristab aeglast ja kiiret rütmi ning kohandab oma liikumist vastavalt;
- kasutab vahendeid iseseisvalt, mitmekesisemalt ja loovalt (nt suudab visata palli sihtmärki, veeretada ja keerutada rõngast, kelgutada turvaliselt);
- mängib mängu, kus on rohkem reegleid ja koostööd (nt liikumis- ja sportlike elementidega mängud meeskondades);
- nimetab erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi (nt jalgrattaga sõitmine, kelgutamine vm) ja mitmeid spordialasid nimepidi, eriti neid, mida on ise proovinud või mida peres harrastatakse.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7 aastane laps:

- suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;
- peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängimiseks sobivad paigad ja vahendid;
- sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud;
- oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi;
- suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
- oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata;
- oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi;
- oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid (nt pallid, linnid, rätikud, rõngad, reketid, suusad, kelgud jne);
- oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu;
- oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

5.2 Valdkonna *Liikumine* alaliik *Ujumine*

Valdkond *Ujumine* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- laste ujumistegevused viiakse läbi grupiviisiliselt, sobiva temperatuuri ja sügavusega turvalises basseinis. Alla 3 aastased lapsed käivad ujumas koos vanemaga;

- lähtutakse teadmisest, et ujumine on tsükliline ala – võimalikult palju tuleb teha kordusi ja kordamist;
- kindlasti tuleb meeles pidada, et veerõhust tingituna on ujumise ajal südame löögisagedus keskmiselt 10 - 15 lööki madalam;
- tegevused planeeritakse nii, et harjutused oleks peidetud erinevatesse mängulistesse tegevustesse ja liikumismängudesse.

Õppe- ja kasvatustegevused 3-5 aastastel lastel:

- 1) Hingamispeetus kuival.
- 2) Näo vette asetamine ja hinge kinnihoidmine.
- 3) Hüplemised ja hüpped vees ja vee alla (hinge kinni hoides).
- 4) Vettehüpped julgestusega.
- 5) Vettehüpped koos maandumisoskusega.
- 6) Hingamispeetuse omandamine kuival ja vees.
- 7) Silmade avamine vee all.
- 8) Keha ujuvuse tunnetamine.
- 9) Ujumisplaadiga libisemine veepinnal.
- 10) Vahenditeta libisemine.
- 11) Selili ujuvuse tunnetamine abivahendiga.
- 12) Libisemisasendi omandamine kuival.
- 13) Libisemine vees abivahendiga rinnuli- ja selili asendis.
- 14) Veepinnal libisemine rinnuli ja selili asendis.
- 15) Rinnuli- ja selili jalgade töö kuival, trepil ja vees.
- 16) Rinnuli- ja selilikrooli jalgade töö abivahendiga ujudes
- 17) Delfiini jalgadetööga tutvumine
- 18) Rinnulikrooli käte töö kuival, vees
- 19) Käte tõmbeliigutused kuival ja vees.
- 20) Delfiini kätetöö kuival ja vees.
- 21) Hingamistehnikaga tutvumine.
- 22) Rütmiline vette ja veest välja hingamine.
- 23) Rütmiline vette-välja hingamine abivahendiga ujudes.

Õppe- ja kasvatustegevused 5-7 aastastel lastel:

- 1) Sukeldumisoskuse omandamine.

- 2) Ujumine vee all erinevas sügavuses.
- 3) Libisemine selili koos hingamisega.
- 4) Ujumine abivahendiga koos ühe käe töö, hingamise ja jalgade tööga.
- 5) Veepinnal püsimine käte ja jalgade abiga.
- 6) Seliliujumine jalgadetöö abiga.
- 7) Konna jalgade töö kuival ja vees (abivahendiga ja ilma).
- 8) Delfiini jalgade töö omandamine
- 9) Delfiini kätetöö omandamine vees koos hüpetega kükist üles.
- 10) Selilikrooli käte töö.
- 11) Rinnulikrooli käte töö kooskõlastamine hingamisega.
- 12) Selilikrooli käte ja jalgade kooskõlastamine.
- 13) Konna käte töö koos hingamisega kohapeal ja koos jalgade tööga vee all, hingamispeetusega ujudes.
- 14) Vette hingamine peapöördega.
- 15) Peapöördega hingamine koos ühe käe tööga, seistes paigal.
- 16) Peapöördega hingamine koos käte tööga paigal seistes ja kõndides.
- 17) Pimekrool
- 18) Ettevalmistus täiskoordinatsioonis rinnulikrooli ujumiseks, eelnevalt omandatud elementide kinnistamise läbi.
- 19) Vastupidavuse arendamine.
- 20) Täiskoordinatsioonis rinnulikrool.
- 21) Täiskoordinatsioonis selilikrool.
- 22) Delfiiniujumine hingamispeetusega.
- 23) Esmane konnaujumisoskus.
- 24) Suutlikkus ujuda järjest 1 minut.
- 25) Suutlikkus ujuda 25m.